

KUOPIO

Resurssiviisaus Kuopion strategiassa

Kokoeko 12.2.2019

MATKALLA
HYVÄN ELÄMÄN
PÄÄKAUPUNGIKSI

**Kuopion strategia
vuoteen 2030**

KUOPIO

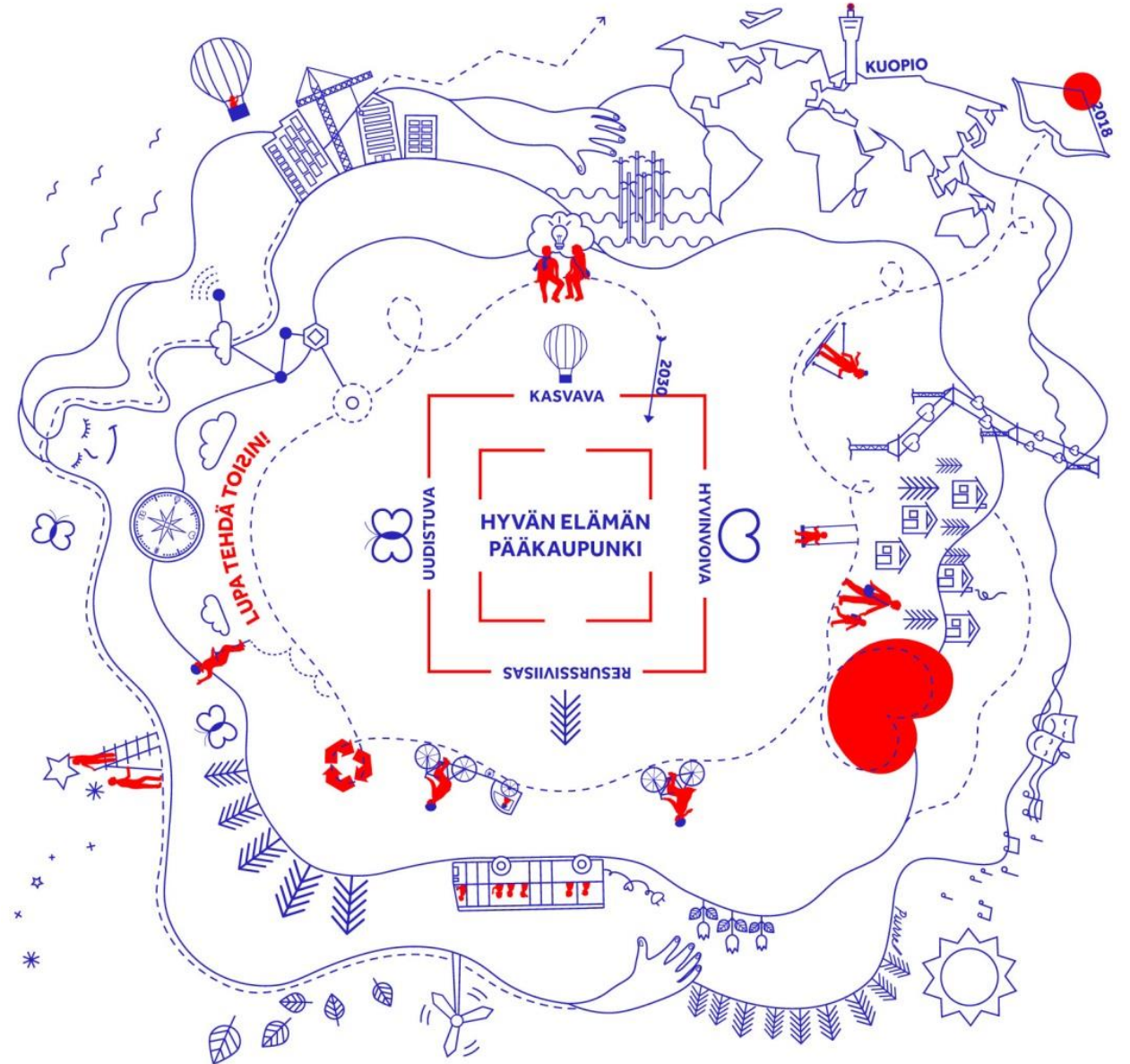
Missio

Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävän kasvun ja hyvän elämän.

Toimintatapa

Lupa tehdä toisin

Avoimesti. Innostavasti.
Yhdessä. Asukasta varten.

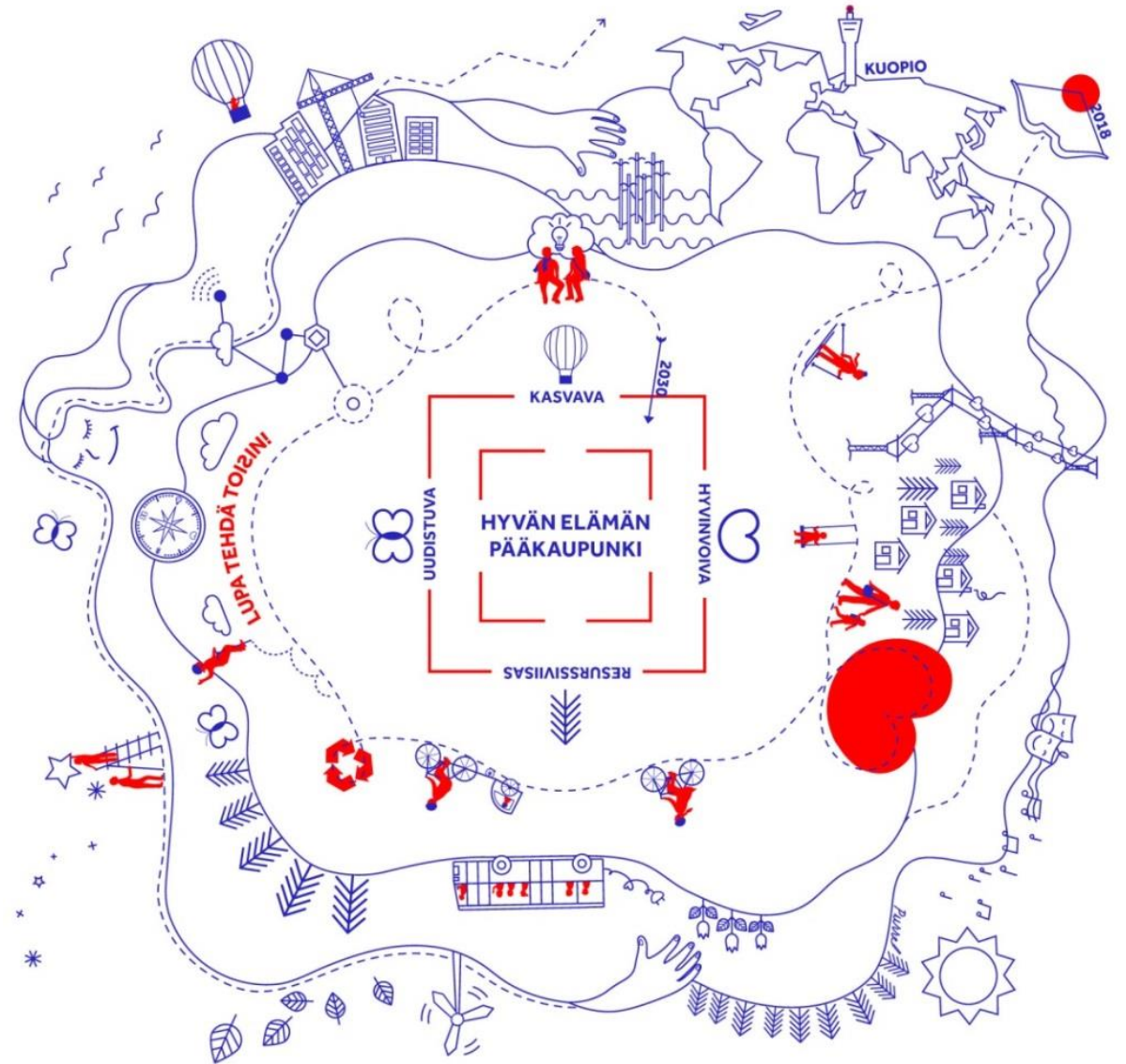
KUOPIO

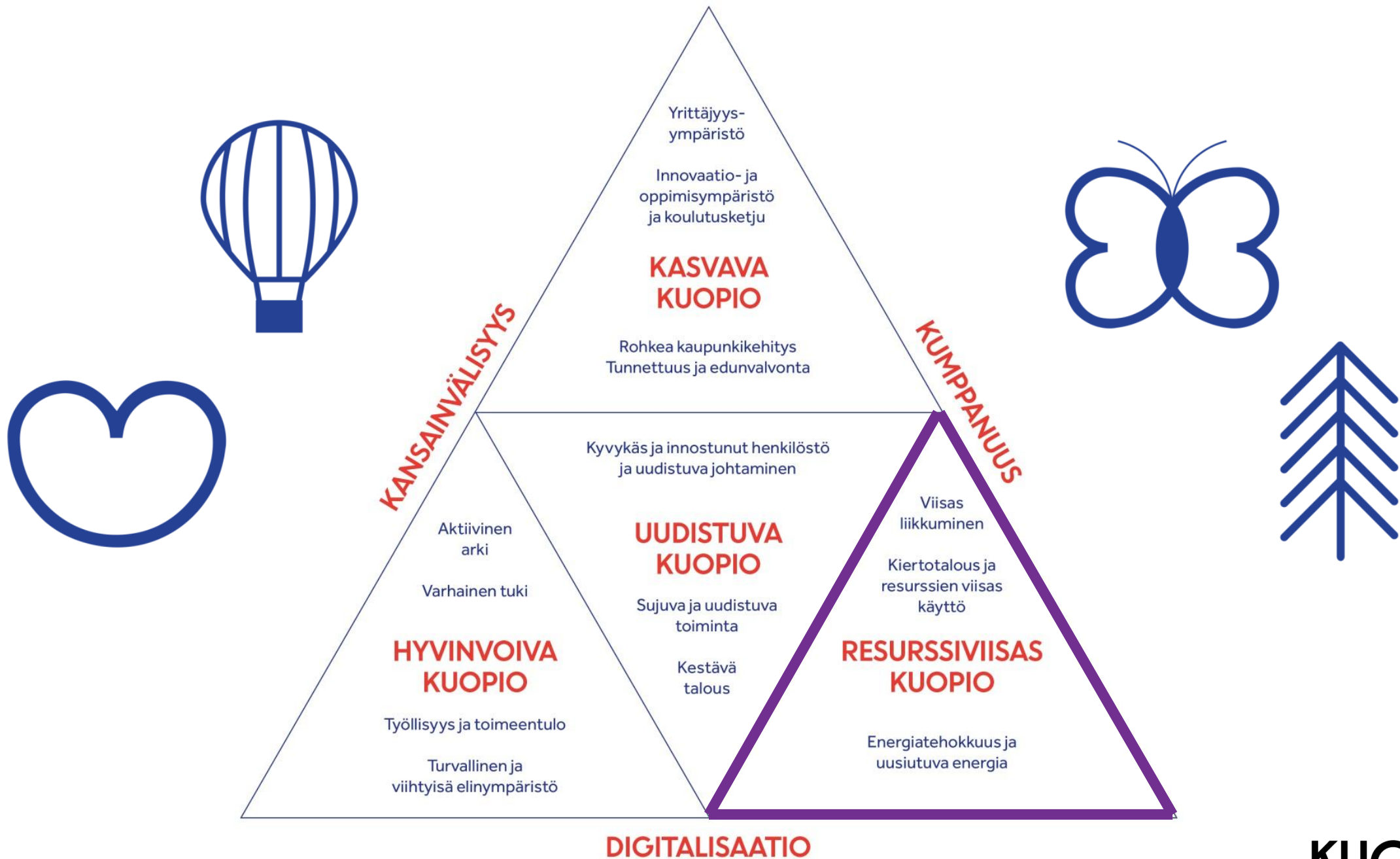
Kuopio 2030

Hyvän elämän pääkaupunki
Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Visiota täsmentävät päämäärät

- Kestävästi kasvava miljoonan ihmisen keskus – 200 000 asukasta vuonna 2040.
- Uudistuva ja kansainvälinen elinkeinoelämä sekä hyvä yritysilmasto.
- Savilahti – Euroopan kiinnostavin oppimis- ja innovaatioympäristö.
- Suomen nopeimmin kehittyvä kokous-, tapahtuma- ja matkailualue.
- Terveys-, ympäristö- ja hyvinvointiosaamisen edelläkävijä.
- Ympäristöltään ainutlaatuinen ja innostava. Paras paikka lapsille.

KUOPIO

Kuopio palkittiin Sitran ja Kuntaliiton kiertotalouskilpailussa

Savo Julkaistu 10.04.2018 12:08

Kuopio palkittiin resurssiviisaudesta: kaupungin päätavoitteena jätteettömyys ja hiilineutraalius

Kuopio suunnittelee aurinkopaneelin hyödyntämistä. KYSin pysäköintihallin katolle asennettiin aurinkovoimala kesällä 2016. Kuva: Tuire Punkki

Kuopio on palkittu kiertotalouden edistämisestä Sitran ja Kuntaliiton järjestämässä kisassa, jossa etsittiin kuntien kiinnostavimpia ratkaisuja.

Kaupunki on suunnitellut asukaslähtöisen resurssiviisausohjelman, johon kuuluvat kiertotalous, energiatehokkuus, uusiutuva energia ja viisas liikkuminen.

Kuopion kolme päätavoitetta ovat jätteettömyys, hiilineutraalius sekä kestävä kulutuksen taso. Kaupunki on sitoutunut tavoitteisiin resurssiviisaiden edelläkävijäkuntien Fisun-verkostossa. Lisäksi kaupunki on mukana Circwaste – kiertotalouden edelläkävijäkunnat -verkostossa.

Tavoitteet ovat vuoteen 2030 saakka ja visio vuoteen 2050.

Valmisteluun ovat osallistuneet valtuuston ja kaupungin johdon lisäksi henkilöstö, kuntalaiset, elinkeinoelämä sekä muut sidosryhmät.

Tavoitteet on sisällytetty talousarvioon, jossa niiden edistymistä seurataan. Konkreettisia toimenpiteitä on jaksotettu eri vuosille.

Resurssiviisas Kuopio

Viisas liikkuminen

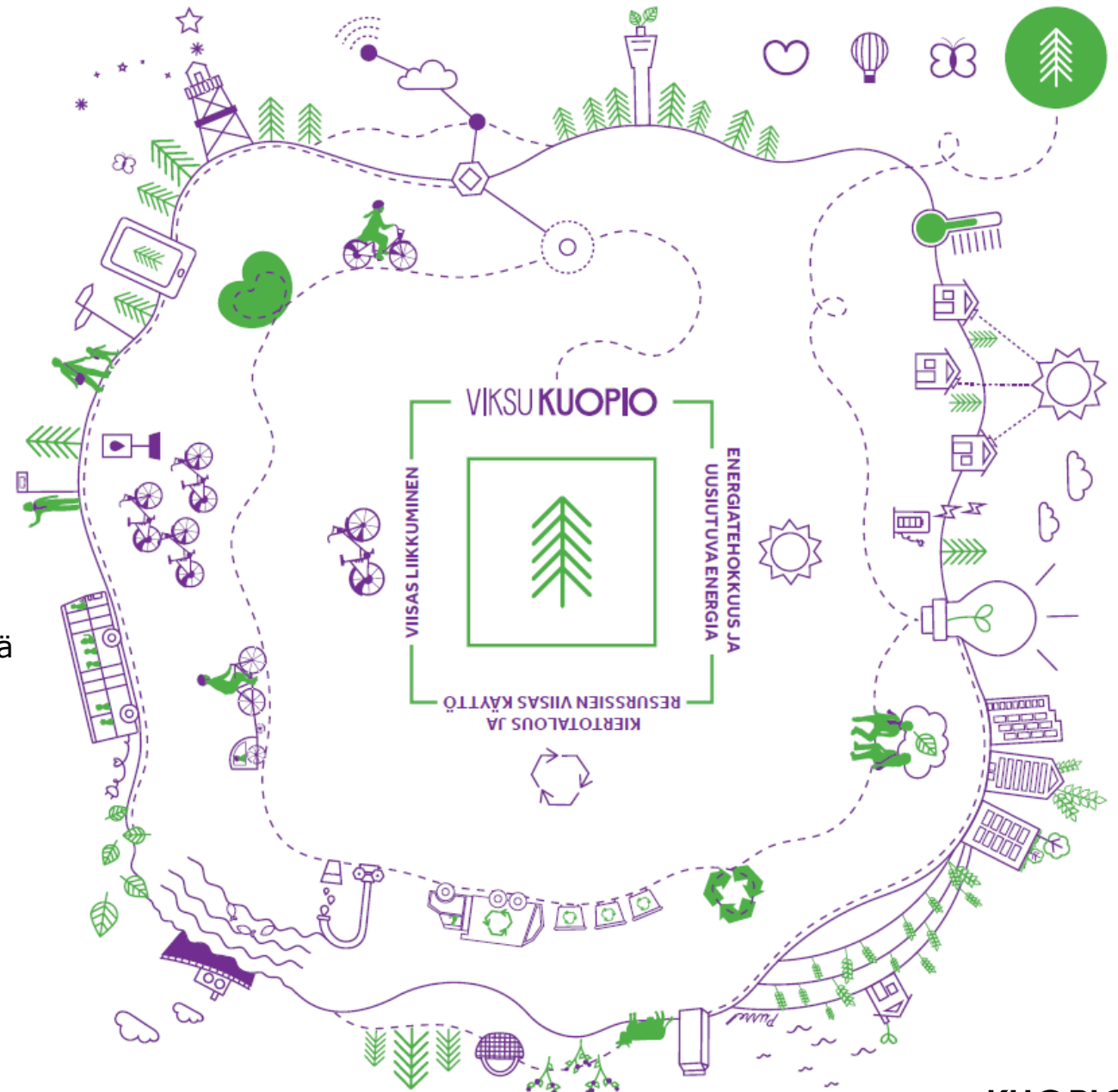
- Pyöräilyn ja jalankulun edistäminen
- Sujuva joukkoliikenne
- Uudet liikkumisen mallit maaseutualueella
- Liikkuvat palvelut
- Tiivis kaupunkirakenne

Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

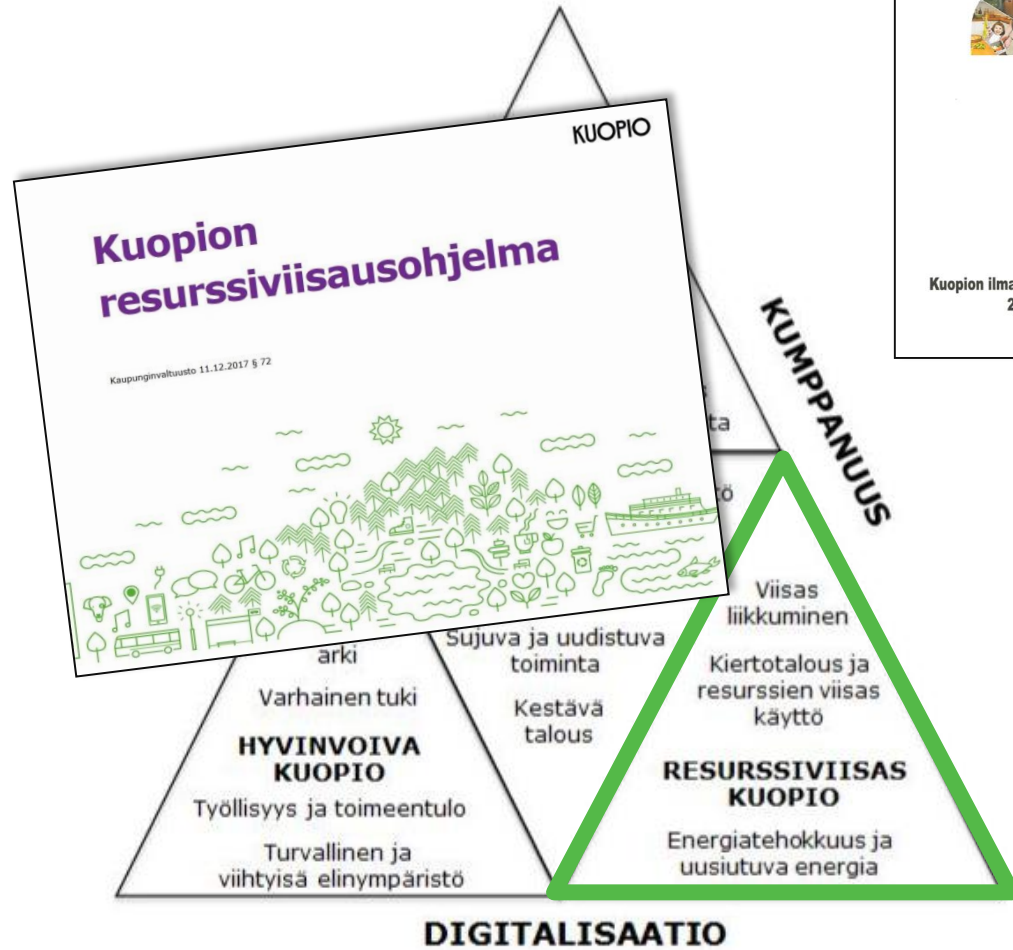
- Energiatehokkuus rakentamisessa ja tilojen käytössä
- Vähäpäästöinen energiantuotanto, jakelu ja käyttö
- Uudet tekniikat ja niiden pilotointi

Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

- Tilojen käytön tehostaminen / tilojen yhteiskäyttö
- Kierrätys – jätteettömyys
- Vastuulliset hankinnat, lähiruoka
- Paperiton kaupunkikonserni
- Resurssien yhteiskäytön edistäminen

Resurssiviisautta ohjaavia työkaluja

ENERGIATEHOKKUUS-SOPIMUKSET

Ilmastokunnat

KUOPIO

MATKALLA
HYVÄN ELÄMÄN
PÄÄKAUPUNGIKSI

Resurssiviisaus-ohjelma

Resurssiviisaisuus-ohjelma

Kohti jätteettömyyttä, päästöttömyyttä ja kestäväää kulutusta sekä hyvinvointia vuoteen 2050 mennessä

- Toteuttaa strategian Resurssiviisas Kuopio päätavoitetta
- Sisältää kuusi eri teemakokonaisuutta, välitavoitteet vuoteen 2030 ja useita toimenpiteitä
- Tavoitevuosia päivitetään vuoden 2019 aikana
- [Resurssiviisaisuusohjelma](#)

Resurssiviisaus osana taloutta ja toimintaa

Kaupunkistrategia

- Strategian toteutumisen seuranta toteutetaan osana talousarvion seurantaa.
- Merkittävistä investoinneista ja päätöksistä on tehtävä strategiavaikutusten arviointi. Toimielinten päätösten perusteluista tulee käydä esille, miten esitetty asia vaikuttaa Kuopion uuden strategian toteutumiseen.

Talousarvio

- Valtuustoon nähden sitovat vuosittaiset tavoitteet

Toiminnan suunnittelu

- Palvelualueiden käyttösuunnitelmissa strategian tavoitteita täsmennetään toimenpiteillä.

SuunTa2030

Kuopio		Liikelaitokset	
Palvelualueet ja avainprosessit <ul style="list-style-type: none"> Elinvoima- ja konsernipalvelut Kaupunkiympäristö Hyvinvoinnin edistäminen Kasvu ja oppiminen Perusturva Terveystieteiden palvelut 		<ul style="list-style-type: none"> Kuopion Vesi Kallaveden työterveys 	
3.1. Viisas liikkuminen			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Vastuutaho	
kaupunkiliikenteen matkustajamäärä, pyöräilyn ja jalankulun osuus tehdyistä matkoista	Sähköavusteiset kaupunkipyörät otetaan käyttöön Kuopiossa keväällä 2019. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvaa ja asiakastytyväisyys paranee.	Kaupunkiympäristön palvelualue	
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Vastuutaho	
verkkokoulutusten osuus %, etäkokousten osuus%	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Kaikki palvelualueet	
jätteen määrä, rakentamisen jätteiden hyödyntämisen osuus kaupungilla ja konserniyhtiöissä, %	Vähennetään jätteen määrää ja parannetaan jätteen hyödyntämistä. Edistetään rakennusjätteiden hyödyntämistä. Parannetaan muovinkeräyksen palvelutasoa ja kampanjoidaan muovittomuden puolesta (esim. kestokassikampanjalla).	Kaupunkiympäristön palvelualue; Tilakeskus	
tilankäytön tehokkuus	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltaikäyttö kerho- ja toimintatiloissa yms. toimintaan.	Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue; Kasvun ja oppimisen palvelualue; Tilakeskus	
3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia			
Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Vastuutaho	
kasviuonekaasupäästöt, aurinkoenergian ja muun uusiutuvan energian tuotantomäärä, MWh/v	Selvitetään uudisrakentamis- ja peruskorjauskohdeissa uusiutuvan energian tuotanto- ja käyttömahdollisuudet sekä toteutetaan pilotteja.	Tilakeskus	
sähkö- ja kaasukäyttöisten ajoneuvojen osuus ajoneuvokannasta, %	Uusia ajoneuvoja hankittaessa tai leasing-palveluja ostettaessa selvitetään sähkö- tai biokaasujätkö- ja ajoneuvojen hankintamahdollisuus ja -kustannukset (Koko konsernia koskeva periaatepäätös).	Elinvoima- ja konsernipalvelut; Kaupunkiympäristön palvelualue	

Resurssiviisaus osaksi organisaation toimintaa

Ekotukitoiminnan tavoitteena on **jalkauttaa organisaation strategiat ja ympäristöpolitiikka ruohonjuuritason toimiksi ja käytännöiksi.**

kuopio.fi/viksukuopio
[#viksukuopio](https://twitter.com/viksukuopio)

Resurssiviisas Kuopio = **Viksu Kuopio**

Ehdota tunnuksen saajaa 15.2. mennessä:
kuopio.fi/viksukuopio

Ekotukihenkilön tai -henkilöiden nimeäminen ja koulutukseen osallistuminen

Ekotukikartoitus ja kehittämistoimenpiteiden valitseminen

TAI

Ekokompassi-järjestelmän tms. käyttöönotto

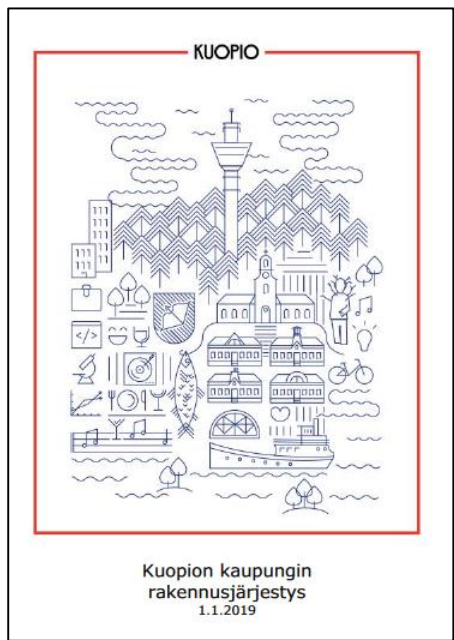
Yksikkö tekee resurssiviisausteon tai -tekoja, joilla on positiivista vaikuttavuutta energian kulutukseen, päästöihin tai jätemäärään

Yksikkö raportoi tehdyistä toimenpiteistä tai resurssiviisauden esimerkillisistä teoista.

Resurssiviisausryhmä valitsee tunnuksen saajat 1-2 kertaa vuodessa.

kuopio.fi/viksukuopio

Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Kuopio vauhdittaa sähköautojen latausta

Kuopion kaupunki edistää tiettävästi ensimmäisenä kaupunkina Suomessa sähköautojen latausmahdollisuutta määrittelemällä taloyhtiöiden velvoitteet uudessa rakennusjärjestyksessä.

KUOPIO
Juha Thitz

Kuopion kaupunki vahdittaa tiettävästi ensimmäisenä Suomessa sähköautojen latausmahdollisuutta taloyhtiöissä. Latauspaikoiden määrällisä valmis tulee Kuopion uuteen rakennusjärjestykseen. Mahdollisesti jo loppuvuodesta voimaan tulevan rakennusjärjestyksen mukaan uudisrakentamisessa sekä parhaimmillaan ja paikoitustilojen laajojen korjauksien yhteydessä sähköautojen latauspaikat tulee tarvitta jennuksille. Edelleen sähköautojen pysäköintipaikat toteuttaa välttämättä käytön onkestaivä ja kaapeloiden sekä sähkö- ja kaapelointimiden.

UUDEN rakennusjärjestyksen mukaisesti pysäköintipaikkakennusostontien sähköautojen latausmahdollisuutta varten kaikille pysäköintipaikoille. Yli kymmenen paikan toimisto- ja palvelu-

tonnelle tulee putkitus tehdä vähintään puoleen pysäköintipaikoista ja vähintään yksi latauspiste. Edellä mainittu koskee myös päiväkotia, kouluja ja oppilaitoksia. Yli kymmenen pysäköintipaikan liikerakennustontilla tulee putkitus tehdä kaapelointia varten vähintään 20 prosentille pysäköintipaikoista ja vähintään yksi latauspiste. Kuopiossa ei vanhan rakennusjärjestyksen ohissa vaadita latauspisteiden tai edes valmiuden rakentamis-

ESKO KUORIKAINEN

on lisäti valmiutta sähköautojen lataamiseen.

Latauspisteet voivat nostaa asuntojen arvoa. Latauspisteissä auton lataus voidaan sallia alykenteellisesti tai mobiililsoveluksella. Kertunen arvioi, että taloyhtiöön soveltuva kahden sähköauton latauspiste maksaa asennuksineen 2000-3000 euroa. Lisäksi kuopiolaisissa taloyhtiöissä on jo laitetu pihamaalle asennuspätkiksi, myöhempiä latauskaapelointia varten. Nyse on ollut isommissa taloyhtiöissä runtuksaava Kuopiossa. Kertunen muistuttaa, että valmistuden rakentaminen koskisi jatkossa yhä lailla koko Kuopion aluetta, myös liitoskuntien taajamia.

Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Savilahti

Iivo Niskasen hiihtolenkkiin uusiomateriaaleja

KUOPIOn kaupunki rakentaa Puijon hiihtostadionin yhteyteen uuden ensilumen säilytysalueen tämän syksyn aikana. Samalla kunnostetaan niin kutsuttua Iivon lenkkiä. Rakentamisessa huomioidaan kiertotalouden mahdollisuudet: Betonimursketta hyödynnetään Iivon lenkin rakenteissa ja asfalttimursketta ensilumen säilytysalueella. Yhteensä uusiomateriaaleja käytetään yli 5 000 tonnia.

"Kuopion kaupungin tavoitteena on lisätä suunnitelmallisesti kierrätys- ja uusiomateriaalien kuten purkubetonin käyttöä rakentamisessa", kertoo kaupungininsinööri **Ismo Heikkinen**. Kuopion jätekeskuksella jalostetaan vuosittain yli 20 000 tonnia maarakentamiseen soveltuvia uusiomateriaaleja. Uusiomateriaaleja käyttämällä rakennushankkeiden ympäristövaikutukset pienenevät, koska neitseellisten kiviainesten hankintatarve vähenee. Lisäksi betoni- ja asfalttimurskeilla sekä tuhilla on ominaisuuksia, jotka soveltuvat useisiin kohteisiin paremmin kuin perinteelliset kiviainekset.

"Olemme tärkeä alueellinen uusiomateriaalien välittäjä. Hyödyntäminen edellyttää hyvää yhteistyötä suunnittelijoiden, urakoitsijoiden, viranomaisten ja jätteiden prosessoijien kesken", sanoo Jätteenkäytön käytönpäällikkö **Pekka Hyvärinen**.

Viime vuonna yksi merkittävimmistä hankkeista oli Leväsentien ja Kumpusaaren ttehanke, jonne Jättekukko toimitti historiansa suurimman betonimurske-erän. Tänä kesänä Kuopion Hiltulanlahdessa sijaitseva Leinikkitie sai alleen betonimursketta.

Kuopion jätekeskuksella yhteiskunnan tarpeisiin. Vuonna 2017 Kuopion jätekeskuksella vastaanotetuista jätteistä hyödynnettiin 97 prosenttia.

Monikäyttöinen lähipalvelukeskus

28.01.2019
MOBIILISOVELLUS KANNUSTI ASUKKAITA KIERRÄTTÄMÄÄN

Kuopiossa järjestettiin syksyllä pilotti, jossa kokeiltiin, kannustivatko asukkaat jätteiden kierrättämiseen mobiilipeli parempaan jätteiden tärjäkyselyn perusteella lajittelua.

"Aina ei maistu tai hyvää ottaa liikaa"

Maaningalla tempaistiin ruokahävikin vähentämiseksi.

Reetta Tiainen
Värekyt saivat, paperille piirtyy poikkarot ja tyttöjä. Inokiso on vrtieä tunteina kun Mamiika järvelmön viite ja kouluhuokkakat asatavat ruokahävikin vähentämiseksi. Kertäjä vai mittareilla vieste, koiria uokahävikin vähentämiseksi on sitten onnistuttu. Savonia ammattitekkäsohan ruokaturvamiiskeitut tuloksia viite viikon tressitvot virne viikon tressina tempauksa koudessa opion peruskoulussa. On hyvä, että saadaan opitoisia toimijoita keräät tärkeitä asioista. Ilaat tunteita kantele-riksaan, haskampettä ja Ruuskakaan kerroo.

Lilan paljon menee hukkaan", Vilja (vos.), Ukko, Aatu, Sabrina, Fanni ja Janina pohivat piirtämisen lomassa päivän antia.

merkityksen hyvin. Ruuskainen kerroo. Hävikin vähentämisen on osa ruokaturvasta ja alueella on puuttava alennus. Se myös auttaa pitää esillä jatossakin. "Tämä on hyvä tempaus, mutta pelotetaan tällaisen kaksimittaisen varaan sitä ei sovi. Asia pidetään mielessä ja voidaan esimerkiksi koulukauden päässä kysyä tuloksia keittiöstä, sellainen motiivi opittuna. Ruuskainen mieltä. Mamiikjärven koulussa kaikkea ruokaa ei ole pakko ottaa, mutta kaikkea kannustetaan maistamaan.

YHTEISEN tilaisuuden lopuksi oppilaita testattiin kämmensillalla tehtävällä kyseillä miten hyvin oppi-

Viisas liikkuminen

2018

Säästö
15 000
euroa/v

LISÄÄ
SUOSIK-
KEIHISI

Säästö-
vähennys
12
tonnia CO₂
/vuosi

Sähköpyörät korvaamaan autoilua
työasiamatkoilla Kuopiossa

Kiertotalous - kasvuun vai karkuun?

Millaisia hyötyjä kiertotalous tarjoaa yrityksellesi? Millaista uutta liiketoimintaa kiertotalouden ympärille voisi syntyä? Miten löytää kumppaneita ja rahoitusta kiertotalousbisnekselle? Miten osaamista voisi kehittää? Tule kuulemaan vastauksia näihin ja muihin kiertotalouden polttaviin kysymyksiin ja inspiroitumaan savolaisista kiertotalouden bisnesesimerkeistä!

📍 Kuopion Klubi, Kuninkaankatu 10, Kuopio

🕒 Torstai 25.4.2019 klo 8.30 – 16.30

🌲 Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
businesskuopio.fi/tapahtumat/kiertotalous

BUSINESS KUOPIO

DESIGN
WEEK
KUOPIO

LUOVA

BUSINESS
FINLAND

SITRA

Pohjois-Savon liitto tukee
maakunnan
menestystä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TAT Talous ja
nuoret

Lisätietoja

Ympäristöasiantuntija

Minna Kuuluvainen

etunimi.sukunimi(a)kuopio.fi

044 718 2148

Kuopion kaupunki,

Alueelliset

ympäristönsuojelupalvelut

 @minnajuku

MATKALLA
HYVÄN ELÄMÄN
PÄÄKAUPUNGIKSI

KUOPIO